

Eesti

Kirjutanud Marianne Sepp,
Zero Waste Estonia

www.zwee.org

- Eestis on üks jäätmeteta majandamise kandidaatlinn - pealinn Tallinn.
- Saku vald osaleb tekstiilijäätmete vältimise ja käitlemise projektis [STICT](#). Lisaks sellele projektile toetab Zero Waste Estonia aktiivselt omavalitsusi üleriigiliselt.

Riiklik ja piirkondlik kontekst

Eestis on viimase 12 kuu jooksul toimunud märkimisväärne jäätmereform. Uutes riiklikes õigusaktides rõhutatakse jäätmete parema kogumise, läbipaistva andmehalduse ning prügilasse ladestamise ja põletamise kõrgemate tasude kehtestamist. [Ühekordse plasti direktiivi](#) kohaselt tuleb avalikel üritustel kasutada ainult korduskasutatavaid nõusid, tasse ja söögiriistasid, kusjuures neid nõudeid kavatakse laiendada ka muudele üritustele.

Praegu maksab riik ELile igal aastal üle 20 miljoni euro ringlussevõtmata plastijäätmete eest, mistõttu on jäätmete vähendamise strateegia kriitilise tähtsusega omavalitsuste jaoks, kes soovivad vähendada kulusid ja täita uusi eeskirju.

Teisest küljest on korduskasutatavaid alternatiive käsitlevad riiklikud ja Tallinna-spetsiifilised õigusaktid avaldanud ebaühtlast mõju. Kuigi see on oluliselt muutnud avalikku arutelu, ei ole veel saavutatud kavandatud 25-protsendilist plastijäätmete vähenemist. Siiski on algatus käivitunud kultuurimuutuse ja ergutanud uuendusi korduskasutussüsteemides.

Edasine koostöö omavalitsustega

Lisaks meie osalemisele ZWE projektides jätkame omavalitsuste toetamist erinevate algatuste kaudu:

- **Kogukonnaprojektid:** CARE-projekt Lääne-Harju vallaga keskendub jäätmeteta majandamise põhimõtete kaasamisele kohalikesse tugiteenustesse ja ressursihaldusse.
- **Suutlikkuse suurendamine:** Zero Waste Ambassadors Training annab omavalitsuste meeskondadele teadmisi jäätmeteta majandamise kohta. Koolitused viidi 2024. aastal läbi Saaremaal ja Tallinnas ning 2025. aastal on kavas käivitada uued rühmad Tallinnas ja Ida-Virumaal.
- **Teadmiste jagamine:** ZWEE korraldab koostöös Tartu linnaga III Zero Wastekonverentsi, mis töötab kokku eksperdid, et jagada säästva arengu lahendusi.

Fotode autorid: Zero Waste Estonia

2024 edu

Meie Zero Waste saadiku koolitus Saaremaal ja Tallinnas on olnud eriti mõjus. See algatus tugevdas meie kui usaldusväärse partneri positsiooni, mis tõi kaasa suurema osaluse linnaprojektides.

Eelkõige on Tallinn võtnud endale kohustuse alustada oma zero waste teekonda. Eesti pealinn on teinud märkimisväärseid edusamme ringmajanduslike tavade osas, avades oma esimese ringmajanduskeskuse ja arendades võrgustiku, mis koosneb rohkem kui 10 kogumis-, korduskasutus- ja remondikeskusest. .

Need zero waste algatused on toonud kasu paljudele kogukondadele ja kohalikele rühmadele, sh:

- Elanikud, kes saavad juurdepääsu jäätmetekke vähendamise vahenditele, aidates neil säästa raha ja võtta omaks säästlikke harjumusi.
- Kohalikud ettevõtjad, kes leiavad uusi võimalusi parandamise, renoveerimise ja väärindava ringlussevõtuvaldkonnas, edendades rohelist ettevõtlust.
- Õpilased ja koolid saavad kasu haridusprogrammide ja praktilistest õpikogemustest uues ringmajanduskeskuses.
- Kogukonnaorganisatsioonid teevad koostööd teadlikkuse tõstmise kampaaniates ning mõned neist pakuvad renoveeritud kaupu kogukondadele, kellel puudub juurdepääs põhiteenustele.

2025. aasta prioriteedid

Lähikuudel keskendume järgmistele teemadele:

- Tugevdada Zero Waste Estonia kaubamärgi nähtavust ja tuntust üleriigiliselt, positsioneerides seda kui olulist häält jätkusuutlikkuse ja ringmajanduse aruteludes.
- Suurendada üldsuse teadlikkust ja arusaamist jäätmeteta majandamise põhimõtetest, sealhulgas sellest, miks need on olulised ning kuidas kogukonnad ja institutsioonid saavad sellele kaasa aidata.
- [Toetada ja suunata Tallinna linna zero waste teekonnal](#), julgustades samal ajal teisi omavalitsusi strateegilise kaasamise ja vastastikuse õppimise kaudu sarnaseid samme astuma.
- Laiendada jäätmeteta majandamise saadiku ja koolitaja programme, käivitades uued avatud koolitusrühmad, mis on kättesaadavad üksikisikutele ja omavalitsuste esindajatele.
- Süvendada koostööd ettevõtetega koolituse, nõustamise ja sertifitseerimisteenuste kaudu, positsioneerides jäätmeteta majandamist kui praktilist ja kasulikku lähenemist erasektorile.

